

1^η ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

1^ο ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ «ΦΕΡΕΚΥΔΗΣ»

7-9 Ιουνίου 2019

Ο ΝΕΟΤΕΡΟΣ ΔΥΤΙΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ ΤΟΥ

Στις αρχές του 16ου αιώνα, ο Baltassare Castiglione, στο έργο του "Ο Αυλικός", συστήνει, μεταξύ άλλων, στους Ιταλούς της εποχής του που θέλουν να προωθηθούν σε υψηλές διοικητικές θέσεις, τη μελέτη των Ελληνικών. Ένα και μισό αιώνα πριν, το Φλωρεντινό Σπουδαστήριο είχε ήδη προσκαλέσει το Βυζαντινό διπλωμάτη και λόγιο Μανουήλ Χρυσολωρά για να διδάξει στην πρωτεύουσα της Τοσκάνης "grammaticam et litteras graecas" και μας είναι, επίσης, γνωστή η καθοριστική επιρροή του Γεώργιου Γεμιστού ή Πλήθωνα στη συγκρότηση της "Accademia Neoplatonica" από τον Cosimo των Μεδίκων.

Η αναφορά στην αρχαία Ελληνική παιδεία και τον πολιτισμό διατρέχει, βέβαια, όλη την "Αναγέννηση". Είναι, άλλωστε, υπεύθυνη η συσχέτιση με την αρχαιότητα για την έμπνευση και χρήση αυτού του ιστορικού χαρακτηρισμού, της "νέας γέννησης" των αρχαίων χρόνων, ως αν αυτά να επιστρέφουν, προκειμένου να προσφέρουν την πολιτιστική τους εύνοια στην Ιταλική -αρχικά- χερσόνησο και στη συνέχεια στο σύνολο του Ευρωπαϊκού χώρου. Αλλά αυτή η τάση επιστροφής, σε πρότερα πολιτιστικά παραδείγματα, δεν περιορίζεται στα γράμματα και τις τέχνες, στον κλασικισμό των εικαστικών αναφορών και των κτηρίων. Συνδέεται, επιπλέον, με τη διάθεση της νεότερης Ευρώπης -ήδη από τους χρόνους της Αναγέννησης- να οικειοποιηθεί το πολιτικό γόητρο, την πολιτική αίγλη των αρχαίων κλασικών πολιτισμών και να στραφεί, στη συνέχεια των καιρών, προς την αρχαία Αθηναϊκή Δημοκρατία ως πρώτιστο καταγωγικό πρότυπο του νεότερου Δημοκρατικού Αστικού Πολιτεύματος. Η καταγωγική αυτή προβολή θα εδραιώσει θριαμβικά, κατά την περίοδο του Διαφωτισμού ιδιαίτερα, τη σχέση με τα πολιτιστικά και πολιτικά υποδείγματα της Ελληνικής αρχαιότητας και θα επεκτείνει την επιρροή της- χωρίς σημαντική κάμψη- και στην περίοδο του Ρομαντισμού. Στο πλαίσιο αυτής ακριβώς της αξεδιάλυτης σχέσης νεότερων Δυτικών Πολιτικών Οραμάτων και Ελληνικής αναφοράς, ο Υπερίων οφείλει να ανατέλλει φωτίζοντας ελεύθερη την Ελληνική γη και η Δημοκρατική Μαριάννα της Γαλλικής Επανάστασης μεταφέρεται εικαστικά από τα Παρισινά οδοφράγματα στην Έξοδο του Μεσολογγίου.

Η κριτική αντίρρηση μπορεί βέβαια να μυκτηρίζει, επισημαίνοντας πως τις αρχαίες πολιτιστικές αναφορές επιχείρησαν, επίσης, να προσεταιριστούν, κατά τη νεότερη ιστορία, τάσεις πολιτικές με χαρακτήρα αυταρχικό- συχνά παγκόσμια καταστροφικό- για την ποιότητα των πολιτικών και κοινωνικών ηθών. Θα απαντήσουμε στην αντίρρηση αυτή, πως οι αρνητικές αυτές προσεγγίσεις δεν υποβαθμίζουν την αξία του αρχικού παραδείγματος, περιγράφουν απλά την ισχύ του και την προσπάθεια "δικαίων τε και αδίκων" να προσεταιριστούν το κύρος του. Θα απαντήσουμε επίσης πως σε αυτήν ακριβώς την περίοδο κρίσης που διανύουμε, περίοδο κρίσης για τη χώρα και τον δυτικό κόσμο ευρύτερα, η υπόμνηση του καταγωγικού παραδείγματος υποδεικνύει απαιτήσεις πολιτιστικής και πολιτικής επαναξιολόγησης και βέβαια κριτικής αποτίμησης. Προς αυτήν ακριβώς την επαναξιολόγηση και κριτική αποτίμηση στρέφεται το 1ο Διεθνές Συνέδριο "Φερεκύδης", με θέμα "Ο νεότερος Δυτικός Πολιτισμός και οι Ελληνικές Αναφορές του". Αυτήν την επαναξιολόγηση και αποτίμηση υποδεικνύει επιλέγοντας ως τόπο διεξαγωγής του την εμβληματική Ερμούπολη, πόλη αρχικής ανάδυσης των νεότερων αστικών ηθών της χώρας, μετά την απελευθέρωση του Ελληνικού κράτους, πόλη συγκροτημένη με την υποδειγματική- για τα ήθη αυτά- συμβολή του νεοκλασικισμού.

Το συνέδριο τελεί υπό την αιγίδα της Προεδρίας της Δημοκρατίας και θα περιλαμβάνει 3 διακεκριμένες ενότητες με τις ακόλουθες θεματικές:

1 – Η νεότερη Δυτική πολιτική συγκρότηση και η Ελληνική Συμβολή

- 1.1 – Αρχαία Ελληνικά δημοκρατικά πρότυπα και νεότερη δυτική πολιτική συγκρότηση.
- 1.2 – Η συνολική επίδραση των αρχαίων αναφορών στα κοινωνικά δυτικά ήθη.
- 1.3 – Τα εποπτικά και αισθητικά εμβλήματα του νεότερου δυτικού πολιτικού Λόγου: Η συγκρότηση του Αναγεννησιακού κλασικισμού και η νεοκλασική συνεισφορά στο πνεύμα του Διαφωτισμού.
- 1.4 – Νεότερος δυτικός πολιτισμός και η Ελληνική συμβολή : Θετικοί συσχετισμοί και στρεβλώσεις.

2 – Το Ελληνικό πρότυπο στην νεότερη ιστορία της αισθητικής, των τεχνών και της αρχιτεκτονικής.

- 2.1_ Η αναφορά στα αρχαία Ελληνικά αρχιτεκτονικά και τοπιακά παραδείγματα.
- 2.2_ Θεματικές, παραστατικές και τέχνες του λόγου.
- 2.3_ Σύζευξη πολιτισμών: Αισθητική εντοπιότητα και Ελληνικές αναφορές στην αρχιτεκτονική, το σχεδιασμό και το τοπίο.

3 – Ο Νεότερος Ελληνικός Αστικός Πολιτισμός

- 3.1_ Τα κύρια χαρακτηριστικά.
- 3.2_ Η Σύρος, τόπος ανάδυσης του αστικού πολιτισμού στη νεότερη Ελλάδα.
- 3.3_ Η μετεπαναστατική Σύρος και η συγκρότηση της νεότερης εμπορικής και ναυτιλιακής της ταυτότητας. Οι οικονομικές συνθήκες και η πολιτική και πολιτιστική της ταυτότητα.
- 3.4_ Η Ερμούπολη νεότερο ναυτιλιακό κέντρο και η διεθνής ακτινοβολία της.
- 3.5_ Η Ερμούπολη, πρότυπη νεοκλασική πόλη.
- 3.6_ Επιστρέφοντας στον χρόνο: Η Άνω Σύρος και η διαρκής συσχέτιση του νησιού με την Ευρωπαϊκή Δύση.
- 3.7_ Ερμούπολη και Άνω Σύρος. Δίπλολο αρχιτεκτονικής προστασίας.

Το Συνέδριο, θα διεξαχθεί 7-9 Ιουνίου 2019, στη Σύρο, με τη συμμετοχή προσωπικοτήτων των γραμμάτων, των επιστημών και των τεχνών, οι οποίοι έχουν προσκληθεί ως κεντρικοί ομιλητές.

Στοιχεία επικοινωνίας : ferekides.conference@syrosinstitute.eu

